

Oriol Vallès: «Els grans solistes són excepcions que surten d'una col·lectivitat»

Parlem amb el trompetista terrassenc sobre el seu nou disc, 'Cap clar'

Oriol Vallès amb el seu quartet | Cecília Coca

Oriol Vallès és un dels trompetistes més actius del panorama jazzístic del país. Havent estudiat tant a Catalunya com als Estats Units, el músic terrassenc acumula tres treballs amb el seu projecte en solitari i dos més amb el quintet **Smack Dab**: *Smack 7 Dab amb Perico Sambeat i Toni Belenguer* (Fresh Sound, 2017), *Smack Dab feat. Jesse Davis* (2015, DiscMedi), a més de ser finalista al prestigiós concurs internacional per a trompeta solista Carmine Caruso 2021. Ara, ha publicat un nou disc, *Cap clar* (The Changes, 2023), amb el seu habitual quartet: **Xavi Torres** (teclats), **Giuseppe Campisi** (contrabaix), i **Andreu Pitarch** (bateria). Aquest nou àlbum és, segons **Vallès**, el seu treball més personal. Destaca que tot i haver coliderat diversos projectes i haver fet molts discos d'autoria compartida, aquest és el primer en què tots els temes estan escrits per ell.

'Cap clar' té dues parts molt marcades: una suite central vinculada als temps pandèmics i tres peces independents compostes posteriorment. En quins aspectes són diferents?

La principal diferència és com es van tocar i no tant les composicions en si. La suite és més introspectiva: la trompeta ben a prop del micròfon, més continguda. Hi té molt a veure que es

gravés quan no havia passat massa temps des del confinament. En canvi, les altres peces són més *cap enfora*, més recents.

La suite representa la cara més fosca, mentre les tres peces independents són la cara més clara i brillant?

Sí, però la suite no tindria sentit si al final no hi hagués el tema "Cap clar" que ho tanqués tot. Hi ha foscor i, per contrast, hi ha claredat. És un joc que no s'acaba mai. De fet, res en aquest àlbum tindria sentit sense aquest tema al final.

Quin camí o procés relata aquesta suite 'Gest-descens-respira-instant'?

El recorregut té a veure amb la respiració i la repetició. *Instant* és el precís moment entre inhalació i exhalació, on s'entreveu la quietud; *Gest* i *Descens* denoten moviment, un moviment cap a les profunditats. Ara es practica ioga i *mindfulness*, però els antics bufadors d'instruments ja es preocupaven d'aquestes coses. Poques coses dissipen el soroll mental com el brunzit dels metalls enderrocant els murs de Jericó!

Oriol Vallès Foto: Clara Conill

D'on ve el títol de 'Cap clar'?

Ve d'una idea de l'escriptora belga Chantal Maillard que em captiva: entén el cervell com un òrgan que va fent i treballa constantment, com el pàncrees o els pulmons. Cada dia un se'n va a dormir i somnia i després, recordi o no el que ha somiat, potser es llevarà l'endemà pensant diferent.

Compondre al capvespre és, doncs, una font màgica d'inspiració?

La creativitat es pot imaginar com una font màgica i multidimensional que no para de brollar genialment, com una força imparable que es precipita en totes les direccions; però les notes, com les paraules, sí que van una darrera de l'altra. I aquest decalatge entre imaginar i fer és el procés, que és el costum posa el cap clar. Aquests temes han estat escrits allargant-se fins a altes hores,

una cosa que capgira la meva rutina diària, que és extremadament matinal. No val la pena atribuir la melancolia del capvespre a res més que a la mateixa melancolia del capvespre. Per a mi, és un bon moment per escriure música.

Creus que els artistes tendeixen a crear amb el cap enterbolit?

Percebo una por generalitzada cap a la concreció i la claredat, ja que allò concret i definit sovint ha vingut proclamat ?sobretot, en la música? amb grans afirmacions categòriques i discursos unidireccionals, receptes d'èxit, normes i, fins i tot, prohibicions! Ens grinyola la frase "aquestes notes són incorrectes", però quan les toquem o cantem ens continuen sense convèncer... I amb tota la raó del món, perquè el cànon existeix! Fins i tot hi ha un cànon d'allò innovador i trencador. A tot arreu s'hi poden veure patrons. Els punks no afinen gaire, i és el seu cànon. Si un punk es preocupa excessivament per afinar serà exiliat. El que vull dir és que és una responsabilitat compartida ?entre músics programadors i públic? assumir que regurgitem cànon i continuar trencant-nos les banyes reflexionant sobre com ens relacionem amb aquest edifici tan antic, que, si es deixa totalment a les mans del mecanisme *mainstream*, s'esfondrarà.

Video: <https://www.youtube.com/watch?v=IMqDnCb-iKs>

Estilísticament, creus que el disc segueix l'estela dels teus últims treballs o hi ha un cert canvi de rumb?

Hi ha coses noves: més connexió entre les peces, una part bitonal i una secció no subjecta a la forma escrita. Però són elements integrats dins d'un so general, que és el so d'aquest quartet. El fet de fer servir un piano Rhodes ajuda a lligar qualsevol cosa, i aquests elements més disruptius passen com aigua.

Per últim, el 2019 vas fundar la discogràfica i plataforma de difusió del jazz The Changes. Per què et vas animar i quins objectius et vas marcar per assolir?

Fins ara, hem publicat 17 àlbums i hem programat 2 edicions del cicle Jazz Deskomunal a Sants i aquest 2023 vindran moltes més novetats. La idea original d'aquesta iniciativa, però, o almenys la tossuderia, va ser del saxofonista Héctor Floría, en realitat. Va ser prou valent per a impulsar un col·lectiu de músics de jazz, una cosa que té tota la lògica del món, perquè el poder d'aquesta música és tocar en grup i escoltar-se. Els grans solistes i els grans exemples, que redefeixen i impulsen aquesta música, són excepcions que surten d'una col·lectivitat i que alhora no són absolutament res si es descontextualitzen.